

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

CETURTDIEN,
1992. gada
14. maijā
Nr. 33 (6301)
Mazumtirdzniecības
cena 1,20 rubļ.

Sēj sīlucalnieši

Aizvadītajā nedēļā sāka sēt arī paju sabiedrībā «Sīlucalns». Strādā divi mehānizatoru posmi un vēl divi mehānizatori, kuri sagatavojuši augsni puscukurbietēm. Līdz 11. maijam bija iesēti 113 hektāri miežu. Pavisam ar miežiem un auzām jāapsēj 400 hektāru, kā arī nedaudz mistra. 30 hektāri atvēlēti kukurūzai, 50 hektāri liniem.

Mehānizatori sēju veic ar lielu atbildību. Otrajā iecirknī augsnes sagatavošanā leicami strādā Gunārs Slūka, Jānis Trokša, Konstantīns Seržants, sēj Juris Upenieks, Aivars Sondors, Andris Jurišs, graudus pieved šoferis Jānis Teilāns.

— Pēkšņās lietusgāzes uz dažām dienām aizkavēja pavasara sēju, — stāsta agronoms Arnis Opolais, — bet, tiklīdz saulīte apžāvēs laukus, atkal dosimies sēt.

Attēlos: ● sēja paju sabiedrības «Sīlucalns» otrajā iecirknī;

● sējēji J. Upenieks, A. Sondors, A. Jurišs. J. Silicka foto

Valsts budžets pildās ar uzviju

Līdz 1. maijam Latvijas valsts budžets saņēmis 4,44 miljardus rubļu, kas ir aptuveni par 800 miljoniem rubļu vairāk nekā bija cerēts, sastādot un apstiprinot LR valsts budžetu pirmajam pusgadam. Šī starpība gandrīz izlīdzināsies, ja LR parlaments akceptēs LR MP iesniegtos grozījumus pašreizējā budžetā. Tie paredz palielināt budžeta ieņēmumus par aptuveni 570 miljoniem rubļu.

Tā līdz šā gada 1. maijam apgrozījuma nodoklis pavisam bija samaksāts par 1,17 miljardiem rubļu, kas atbilst plānotajam, kamēr valsts budžets saņēms no apgrozījuma nodokļa 1,07 miljardus rubļu, kas ir gandrīz par 5 procentiem vairāk, nekā bija cerēts sa-

ņemt pirmajos četros mēnešos. Pelņas nodoklis pavisam devis 1,38 miljardus rubļu. Iedzīvotāji nodokļos sarnaksājuši aptuveni divas reizes vairāk par plānoto: cerēto 887,6 miljonu vietā līdz maija sākumam jau bija samaksāti 1,13 miljardi rubļu.

Pēc Latvijas Valsts statistikas komitejas ziņām līdz marta sākumam, salīdzinot ar janvāri, algas bija pieaugušas 1,3, bet cenas 2,16 reizes. Iztikas minimuma groza lielums pašlaik esot 2,5 tūkstoši rubļu. Par pārtiku jāizdod 1,2 tūkstoši rubļu, par nepārtikas precēm 0,9 tūkstoši rubļu un par pakalpojumiem — 0,2 tūkstoši rubļu.

«Diena»

Kozirevs uzbrūk Baltijai

No 5. līdz 9. maijam Strasbūrā notika Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas (EPPA) 44. sesijas pirmā sēde. Otrreiz oficiālā viesu statusā tajā piedalījās arī Latvijas delegācija.

Viens no būtiskākajiem momentiem, kas skāra Latviju, bija Krievijas ārlietu ministra A. Kozireva uzstāšanās EPPA politiskajā komitejā. Divas trešdaļas no savas runas Krievijas ārlietu resora vadītājs veltīja cilvēktiesību pārkāpumiem Baltijas valstīs, īpaši tajos jautājumos, kas skar šajā reģionā dzīvojošos krievus.

V. Kozirevs paziņojis, ka PSRS okupējusi ne tikai Baltiju, bet arī Krieviju. Pretēji agrāk paustajam viedoklim viņš apgalvojis, ka Krievija nenes atbildību par NVS armijas klātbūtni trijās Baltijas valstīs. Par okupācijas laikā šeit ieceļojušajām civilpersonām Krievijas ārlietu ministrs izteicies, ka tām jāpiešķir mītnes zemju pavalstniecība.

Šādi emocionāli, ar faktiem neapstiprināti uzbrukumi Krievijas ārlietu resora vadītājam, acīmredzot, vajadzīgi, lai pēc iespējas ilgāk aizkavētu karaspēka izvešanu no Baltijas.

Kauja muitas kontrolpunktā

Tā notikumus naktī uz 9. maiju Žagares muitas kontrolpunktā raksturojis Dobeles muitniecis priekšnieks Ivans Juhimenko.

Rīgas tūrisma biroja organizētās ekskursijas uz Ungāriju un Čehoslovākiju dalībnieki (11 braucēji) autobusu bija piekļāvuši ar visdažādākajiem elektroprecēm, motorzāģiem, traukiem, veļu, apaviem, krāsainajiem metāliem. Kad muitnieki gribēja sākt kontrabandas likumīgo konfiskāciju, ieribušie tūristi izrādīja brutālu pretošanos. Nācās izsaukt robežsargu un policijas papildspēkus, izdarīt brīdinājuma šāvienus. Tikai vairāku cilvēku aizturēšana un nogādāšana policijā nedaudz atvēsināja agresīvos tūristus.

Vairāk nekā 10 stundas muitniekiem nācās pārbaudīt un uzskaitīt kontrabandas preces un materiālus, noskaidrot to īpašniekus. Konfiscētās mantas kopvērtībā izrādījās ap 200 tūkstoši rubļu.

Daugavpilī sākusies atestācija

Uzņēmums «Daugavpils zieds» pirmais Daugavpilī sācis savu darbinieku atestāšanu pēc valsts valodas prasmes. No sešiem vidējā posma speciālistiem, kas 11. maijā stājās komisijas priekšā, četri saņēma pozitīvu vērtējumu. Bet vadošais sastāvs izrādījās vājāk sagatavots tam, lai parādītu zināšanas, kas atbilst augstākā — pirmā — līmeņa prasībām.

Visiem, kas neizturēja pārbaudījumu, tas būs jāatkārto vēlreiz rudenī.

Aina Iljina

Pārdzīvots sarežģīts posms...

Vēlētāju tikšanās ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāti V. Zeili

Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāte Valentīna Zeile allaž ir gaidīt gaidīta gan Preiļos, gan arī rajonā. Kārtējā tikšanās ar deputāti bija nozīmīga arī tādēļ, ka šobrīd Latvijas tautsaimniecībā valda krīze, nupat apgrozībā ieviestas Latvijas pagaidu naudas zīmes, joprojām nerimst zemes reformas radītās kaislības un domstarpības.

Tiekoties ar vēlētājiem Preiļos, Valentīna Zeile sacīja, ka republikā ir pārdzīvots ļoti sarežģīts posms. Esam iemācījušies taupīt naudu, taču nav izdevies saglabāt līdzsvaru starp iedzīvotāju ienākumiem un izdevumiem, jo ienākumi ir 3,4 reizes mazāki par izdevumiem.

Kas notiks ar Latvijas rubli? Atbildot uz šo jautājumu, deputāte teica: «Tā ir pretspēle, lai uz šī rubļa pamata ieviestu latu. Latu tiek drukāti Vācijā — solidā pasaules līmeņa firmā. Par latu iespēšanu jau samaksāts. Latus, acīmredzot, ieviesīs šī gada beigās vai nākamā gada sākumā.»

Taujāta par situāciju Krievijā, V. Zeile izteicās, ka viņasprāt Krievijā patlaban pie varas ir ļoti spēcīgs ekonomistu kabinets. Gaidara komanda bez jebkādas zēlastības (arī uz citu rēķina) mēģinot stabilizēt ekonomiku un darot to veiksmīgi. Lielais budžeta deficīts, kas bijis sākumā, jau samazināts par 25 procentiem.

Deputāte atgādināja, ka laiks atteikties no ilūzijām, proti — ekonomiskās attiecības ar Krieviju būs labvēlīgas Latvijai. Tāpēc republikas valdība, nepārtraucot

sadarboties ar Austrumiem, meklējot ekonomiskos partnerus arī citur. Krievija labprāt ņemot mūsu preces, taču pati nebūt negarantējot ligumu pildīšanu no savas puses. Sākumā Krievija bijusi kategoriski pret nacionālo naudas zīmju ieviešanu rubļa zonas valstīs, taču tagad, kad norēķini ar austrumu kaimiņu notiekot ar mazā kliringa starpniecību, Krievija mainījusi savu nostāju un, iespējams, grib citas valstis izspiest no rubļa zonas. Vairāk tieši tāpēc Latvijai naudas zīmes Krievijas banka nepiegādādot vai arī par to prasīja vairāk lielu samaksu.

Būtu naivi cerēt, ka, pārejot uz brīvajām cenām energoresursiem, Krievijā turpmāk pirsim par rubļiem un lēti. Tāpēc deputāte vietējās varas vīriem ieteica jau tagad sākt ļoti nopietni domāt par nākamo apkures sezonu, par Līvānu mājiņu nodrošināšanu ar siltumu, par vietējo apkures materiālu, arī malkas, plašāku pielietojumu.

Deputāte izteicās par darba algas tālāku paaugstināšanu republikas iedzīvotājiem, taču tai jānotiekot kopsakarībā ar ražošanas kāpināšanu. Patlaban daudzi uzņēmumi produkcijas izlaidi samazinot, bet strādājošo algas nepārtraukti palielino ties. Faktiski tiekot maksāts par nepadarītu darbu. Tas vēl vairāk pasliktinot republikas ekonomisko stāvokli.

Tikšanās laikā tika skarta vēl viena būtiska problēma — uzņēmuma slēptais bankrots (tā dēvētās kartotēkas bankā). V. Zeile sajā sakarībā uzskata, ka bankai

laiks sākt rīkoties likumā noteiktajā kārtībā. Ja, teiksim, Preiļu siera rūpnīcai «jāsēž» uz kartotēkas un tai nav naudas līdzekļu tikai tāpēc, ka tā nespēj realizēt savu dārgo produkciju iedzīvotāju zemās pirktspējas dēļ, tad par nekādiem aizdevumiem nevarot būt ne runas. Bankai nekavējoties esot jāpārtrauc kredītu došana uzņēmumiem, kuru produkcija guļot noliktavās, bet ražotāji un pārstrādātāji cenas nenolaiž.

V. Zeile izteica bažas par to, ka laukos (deputāte pabija Stabulniekos, Saunā, Galēnos un Sīlucalnā) zemnieki nav apmierināti ar pārstrādātāju rīcību. Zemnieki deputātei rādījuši piena nodošanas grāmatīnas, kurās pieņēmjē nerakstot ne tauku saturu, ne pārrēķinu par to. Cilvēki sūdzējušies, ka problemātiski esot par nodoto pienu saņemt naudu.

— Jājautā, kā no lēta bezšķiras piena rūpnīca spēj saņemt tik dārgu produkciju, pie tam — garantēt tai labu kvalitāti? — vaicāja V. Zeile.

Cita starpā viņa bankai ieteica nepieciešamības gadījumā likt lietā galēju variantu — paziņot par uzņēmuma bankrotu.

Klātesošie saņēma atbildes arī uz citiem jautājumiem. Tiem, kam bija neskaidrības zemes reformas norisēs, atbildēja Latvijas Republikas Augstākās padomes deputāts G. Grūbe, kas Preiļos bija ieradies kopā ar V. Zeili un tikās arī ar pagastu pārstāvjiem.

PAJU SABIEDRĪBAS BALSTI

gan tagad, pavasara lauku darbu cēlienā, gan arī vēlāk, kad sāksies sējumu kopšana, līdz pat rudenim, ražas novākšanai, un arī pēc tam «Sīļukalnā» ir divi vīri — virpotājs Vilis Ciematnieks un metinātājs Savelijs Parfenovs. Sevišķi tagad, kad ar rezerves daļām tehnikai bads, kad nieka atspere kultivatora zobs maksā simtos: aizvien vairāk kas jāizgatavo pašiem.

Vilis Ciematnieks (attēls pa labi) saimniecībā strādā piecus gadus, beidzis Rīgas radioelektroaparātu būves tehnikumu ar tehniķa tehnologa specialitāti, mazliet pastrādājis arī rūpnīcā VEF, bet tagad meistarīgi raujas pie virpām savas paju sabiedrības mehāniskajās darbnīcās.

Savelijs Parfenovs (attēls pa kreisi) pirms pieciem gadiem ieradies no Jēkabpils puses, darbs šajā saimniecībā iepaticies un palicis strādāt, viņam ir piektā kategorija, protot sametināt čugunu, ne tikai dzelzi.

J.Silicka foto

LABU DARBU ATMAKSĀ

Tautā runā: ja cilvēks kādā vietā grib palikt uz dzīvošanu, viņš stāda kokus. Par viendienas saimniekiem sevi neuzskata arī paju sabiedrība «Sīļukalns» — ziemas mēnešos kailcirtē te nogāzti ap trim hektāriem mežu, tie jau jāatjauno. Un mežkopējs Ēvalds Broks organizēja koku stādu iepirkšanu Lubānas mežniecībā.

Nesen saimniecībā atvesta pirmā krava — četrpadsmit tūkstoši spriganu eglīšu. Pagaidām par tām maksā paju sabiedrība, bet ja eglītes būs labi iestādītas un iesakņosies jaunajā dzīvesvietā, tās ir, nociestās mežu platības patiešām tiks atjaunotas, tad ieguldītos līdzekļus stādu iegādei paju sabiedrība saņems atpakaļ. Tālab vadība un speciālisti rūpējas, lai līdzekļi netiktu izšķiesti vējā.

A.Mežmalis

Rindas no vēstulēm

AR KO LEPOTIES?

Esmu pensionāre. Ar 1991. gada 20. jūniju pieprasīju sev zemīti un līdz šim laikam karoju ar deputāti, zemes komisijas locekli, kura sev patīkamu gabalu atradusi pie manām mājām. Zemes ierīkotājs vai mērnieks parādīja, ka tā būs man, citu cilvēku klātbūtnē teica, ka nolemts man piešķirt 7,2 hektārus vienā gabalā, un es piekritu. Aprīļa beigās kaimiņš Kručāna kungs staigāja pa man ierādīto lauku un paziņoja, ka zemes ierīkotājs to ierādījis viņam. Viņa mājas no manējām atrodas divu kilometru attālumā, viņa platība krietni lielāka par manējo, bet kāpēc tad vēl jāiekāro cita zeme? Viņš ir jauns, spēcīgs — vai tad tas

dod tiesības apcirt pensionāru vajadzības?

Esmu daudz rakstījusi par šīm lietām, lūgusi zemes plānu, bet viss pa tukšo. Mūsu strīdā negrib iedzījināties arī pagasta valde. Laikrakstā «Novadnieks» izlasīju, ka Preiļu pagastā vēlas rūpēties par veciem ļaudīm, bet laikam līdz tādiem, kā es, tā lieta nenonāk. Tālab jau mēs arī neticam plāniem par zemnieku servisa iekārtošanu un paju sabiedrības sapulcē balsojām pret to. Lai atbilsta servispakalpojumu paju sabiedrība, kam tādas iespējas ir.

Leontīna Daugaviete
Preiļu pagasta Rubeņos

— Esam nedaudz attapušies,

— teica Livānu māju būves kombināta direktora vietnieks ražošanā Andris Bents. Kā aprīļa sākumā informējām lasītājus, šī uzņēmuma māju būves un skaidu plākšņu ceha ļaudis bija spiesti doties atvaļinājumos mazuta un līmes trūkuma dēļ. Nu skaidu plākšņu cehā darbs jau sācies, bet ar 18. maiju sāks strādāt arī mājbuves cehs.

Kombinātā ienāca mazuta sūtījums. Tiesa, kaut arī nelielā daudzumā, tomēr tā pietika 7—8 dienām, kurās sažāvēto zāģmateriālu tiks vismaz mēneša darbam. Krietni labāk ar līmes sastāvdaļu sagādāšanu. Kombināta ļaudis tās meklēja un sa-

meklēja gan Lietuvā, gan Igaunijā, gan Krievijā. Sevišķi liels — par diviem miljoniem rubļu — pirkums izdarīts Novgorodā.

Aprīlī bija paredzēts palaist jauno kokapstrādes cehu. Pašlaik tas ir darba gatavībā par 70 procentiem, iekārtas uzstādītas, elektrība pievadīta. Taču nav izdevies sadabūt speciālas caurules, kas nepieciešamas, lai uzsūktu smalkos kokapstrādes atkritumus — skaidas un citus. Olainē, kur tās varētu dabūt, prasa milzīgu summu, citi meklējumi pagaidām palikuši bez rezultātiem.

L.Sila

Kam pieder šīs sistēmas

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumu «Par kārtību, kādā nododami un pieņemami par valsts budžeta līdzekļiem izbūvētie privatizējamo lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu meliorācijas un zemes kapitālās ielaabošanas objekti» tie no privatizējamo uzņēmumu bilanci tiek nodoti Preiļu meliorācijas sistēmu valsts pārvaldes bilancē. Pēc pagastu zemes ierīcības plānu pilnīgas saskaņošanas un platību ierādīšanas dabā ar piketstabiem, tās būs nodotas turpmākiem lietotājiem — paju sabiedrībām, zemnieku saimniecībām, pagastiem.

Tāpat vairāksaimniecību grāvjus un citas nosusināšanas būves kopjam mēs — melioratīvo sistēmu valsts pārvalde, bet viensaimniecību grāvjus, drenāžas sistēmas un to palīgubūves — iztekas, akas, filtrus — tās saimniecības vai paju sabiedrības, kuru teritorijā atrodas. Citiem vārdiem, meliorācijas sistēmu saglabāšanu un uzturēšanu tehniskā kārtībā nodrošina zemes lietotājs. Iepriekšējos gados saimniecības, ja tām pašām nebija iespējams, grāvju applaušanai

un citiem darbiem slēdza līgumus ar mums, bet šogad par to nav atcerējusies neviena no paju sabiedrībām. Zemnieksaimniecībās iespēju robežās par valsts koplietošanas līdzekļiem izdarīsim grāvju pārtīrīšanu, drenāžas remontu un skalošanu.

Nav saprotama paju sabiedrību vadītāju nostāja, kuri likvidē melioratoru štata vienības, sistēmas atstāj novārtā, kaut gan lielākā daļa grāvju aizauguši, drenu akas un iztekas tīrītas pirms vairākiem gadiem.

Valsts līdzekļu trūkuma dēļ melioratīvo darbu apjoms rajonā ir neliels, drenāžas izbūves dārgas un vairāk tiek rakti valējie grāvji. Nav paredzams, ka stāvoklis uzlabosies tuvākajā nākotnē. Tāpat visa uzmanība jāpiegriež tam, kas jau ir.

Gribu atgādināt, ka savas nosusinātās, bet aizlaistās platības paju sabiedrībām un zemnieku saimniecībām jāsakārto par saviem līdzekļiem, pretējā gadījumā būs jāmaksā likumā paredzētā soda nauda.

F.Jalinskis,
Preiļu melioratīvo sistēmu valsts pārvaldes galvenais inženieris

Jasmuiža atkal sauc ciemoties

Pa tālrūni no J.Raiņa memoriālā muzeja galvenās speciālistes Daigas Lapānes

Kopš aizvadītās pirmdienas Jāņa Raiņa memoriālajā mājā muzejā «Jasmuiža» atkal valda rosība — esam ķērušās reizē pie trim pasākumiem, kas tiek gatavoti jaunās sezonas atklāšanas dienai — 16. maijam. Tie ir mūsu Tautas dzejnieka lugas «Spēlēju, dancoju» tapšanas un skatuves gaitu ekspozīcija ar rekvizītiem no E.Melngaila iestudējuma Dailes teātrī un citiem materiāliem, ko uzticēts gatavot man. Kolēģe Skaidrīte Apeināne kārtā daugavpīliešu keramiķu Ausmas un Staņislava Šķirmantu darbu izstādi. Vēl pie mums būs akvareļu un grafikas, kur au-

tori ir Latvijā labi un mazāk pazīstami mākslinieki, izstāde no Daugavpils Vēstures un mākslas muzeja fondiem.

Muzeja apmeklētājus šogad gaida arī tāds patīkams pārsteigums, kā Martas Skujas (Valērijas Galvanovskas) dzejoļu grāmatīņa «Naziņā», kas ievada Latgales Lauku kultūras kompleksa «Jasmuiža» grāmatu izdevējdarbības plašo plānu izpildi, daudziem jau zināmā «Olūteņa» 5. numurs, kas veltīts šim dzejoļu krājumam un kurā ievietots Latvijas Universitātes pasniedzēja V.Valaiņa sagatavots apskats.

KĀDA BRAUKŠANA, JA ZIRGU IEJŪDZ AR ASTI UZ PRIEKŠU?

Mērot zemi jaunajiem zemes lietotājiem, ne vienmēr izdodas panākt saprašanos. Un tad seko sūdzības rajona zemes komisijai, nākas izbraukt uz vietas, vēlreiz visu pārlūkot un mēģināt ar strīdīgajām pusēm rast kompromisu.

Neapmierinātie ir arī Turku un Saunas pagastos. Lūk, trīs konflikti.

Turku pagastā mantiniekiem atteikts piešķirt zemi, jo uz tās atradās četri piemājas dārziņi. Sekoja protests rajona zemes komisijai. Rajonā to noraidīja. Republikas zemes komisija viņus atzina par likumīgajiem zemes īpašniekiem ar tiesībām zemi izmantot. Bet nekā! Atkal prasība: «Atdodiet zemi!».

7. maijā, kad zemes ierīcības daļas vadītājs A.Valainis tikās ar neapmierinātajiem cilvēkiem, notika gara saruna, kura noslēdzās apmēram ar šādiem vārdiem no vienas puses: «Ja neatdosiet zemi, griezišos tiesā», bet no otras puses — «Vēlreiz pārskatīsim visus likumus».

Netālu no Zundāniem, Žogu sādžā dzīvoja Potaps un Aģaļija Ustinovi. Viņiem piederēja 42 hektāri zemes. Tagad uz Ustinovu zemi pieteikušies 14 mantinieki. Kad nu visi 14, dažs ar sievu un bērniem, sanāca Turku pagasta namā, lai izrunātos, bija vien-

jāpāriet uz blakus esošajām kluba telpām. Saruna sākumā iznāca paskaļa, bet, kad tika atnesti pieteikumi uz zemi, un to skaits izdalīts ar kopējo zemes platību, strīdi izbeidzās. Atliek tikai katram pienākošos zemes gabalu vēlreiz nospraust dabā. Jādomā, tas nebūs viegli.

Saunas pagasta Smelteros divi zemes mantinieki nevarēja sadalīt sešus hektārus. Kad atbraucām un salikām abas puses, viens no prasītājiem vēlējās mazliet vairāk zemes kalnā, uz ko atbildēja: «Lūdzu, man nav pretenziju».

Šādos un citos konfliktos gala vārds tomēr pieder rajona zemes komisijai.

Viens tikai nav saprotams: pieņemts likums par zemes reformu, tālāk zemei vajadzētu nonākt bijušo īpašnieku vai to mantinieku īpašumā. Un lai tad cilvēks priecājas, iznomā vai pārdod savu zemi. Taču pēc likuma zeme bijušajiem īpašniekiem vai to mantiniekiem tiek nodota mūžīgā lietošanā, nevis privātpašumā. Kāda gan var būt braukšana, ja zirgu iejūdz ar asti uz priekšu?

Attēlā: Latvijas laukos — atkal mērnieku laiki.

J.Silicka teksts un foto

Baltkrievijā izplatās radioaktīvais piesārņojums

Maskava, (LETA — REUTER). Pēc ugunsgrēkiem, kas uzliesmojuši tajos tīrumos un mežos, kuri saņēmuši bīstamu apstarojuma devu pēc 1986. gadā notikušās Černobiļas kodolkatastrofas, Baltkrievijas dienvidu apgabalos izplatās radioaktīvās daļiņas.

«Ziemāju tīrumi un mežu masīvi ir liesmās. Vējš radioaktīvās daļiņas izplata milzīgā areālā, saindējot līdz šim tīras apdzī-

votās vietas un tīrumus,» teikts ziņojumā, kas saņemts no Baltkrievijas dienvidaus-trumu pilsētas Gomeļas, ko visvairāk skārusi avārija Černobiļas AES.

Pēc karstā un sausā laika pamestajos Baltkrievijas ciematos, tīrumos un mežos izcēlušies ugunsgrēki. To sekas var būt ļoti nopietnas, jo Baltkrievija ir viens no lielākajiem graudkopības areāliem un lopkopības centriem.

MĒS NEPRASĀM DĀVANAS...

Atklāta vēstule

Godājamā avīzes «Novadnieks» redakcija! Preiļu ūdensslēpošanas klubs lūdz ar avīzes starpniecību palīdzēt sabiedrībai izdzīvot mūsu sporta veida un kluba likvidā, kad izdzīvošana kļūst arvien problemātiskāka. Griezami pie deputātiem, pie rajona Tautas deputātu padomes, pie paju sabiedrības «Preiļu SCO» valdes locekļiem un biedriem, pie priekšsēdētāja Haritonova kunga. Lūdzam jūs visus kopīgi atrisināt problēmas un nelikt šķēršļus sporta kustībai rajonā, radušos situāciju izsvērt no dažādiem aspektiem — arī no tīri cilvēciskiem un ētiskiem.

Ūdensslēpošanas sports rajonā sāka attīstīties pirms 15 gadiem. Toreiz — Ciriša ezera krastā. Kopš pirmās dienas sākās un turpinās izdzīvošanas cīņa. Nekad netrūka birokrātu, netrūka vadītāju, kuri runāja vienu, bet darīja citu. Un tomēr — mēs, sportisti, ticam pašreizējam cilvēku saprātam, ka, neskatoties uz savām problēmām, sabiedrība un atbildīgi darbinieki uzklaustīs mūsējās un palīdzēs tās atrisināt.

Pēc neskaitāmas klauvēšanas pie dažādām durvīm panācām, ka 1978. gadā LPSR Ministru Padome pieņēma lēmumu par zemes gabala iedalīšanu sporta bāzei — 2,5 hektārus Ciriša ezera krastā, lai sporta bāzei būtu likumīgs statuss. Toreizējie starpsaimniecību celtniecības vadītāji tūdaļ izdarīja savu grēku darbu: nolēma, ka iekoptā teritorija, ko veidojām ar bērnu un viņu vecāku spēkiem, vairs nepieder ūdensslēpotājiem... Tā laika «kungi» sprieda, ka sportisti viņiem traucē kulturāli atpūsties, un no Ciriša krasta ūdensslēpotāji tika padzīti. Mūs apvainoja ūdens piesārņošanā, miera traucēšanā. Lai gan nekādas ūdens analīzes izdarītas netika.

Tā pašā gada vēlā rudenī «biedri» ieželojās un ieteica mums darbību turpināt Eikša ezerā pie dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcas. Līdz tam te bija ierīkota izgāztuve. Ezera ūdens bija kritiskā stāvoklī, jo visus šos gadus abas betona konstrukcijas ražojošās rūpnīcas pludināja ūdenskrātuvē neatīrītus notekūdeņus.

Patiešām, mēs tobrīd, kā lozungu vēstīja, saņēmām «visu labāko bērniem» un ļāvām viņiem peldēties ūdenī, novākt drāžas, veidot pirmās puķu dobes. Paldies Dievam, bērni nesaslīma ne ar kādu citu «kaiti» kā vien ar ūdensslēpošanu... Sapratām, ka mums jācinās par šī ezera tīrību visiem spēkiem, jo no tā būs atkarīgs, vai drīkstēsīm vai nē te slēpot...

Palīdzēja nejausis gadījums, kas noteica mūsu turpmāko palikšanu tieši šajā krastā: rajonā tika plānots uzņemt «sojuza» organizētās milicijas daudzciņas sacensības, kurās, skaitot tā laika naudas vērtībā, tika ieguldīti 80 tūkstoši rubļu no milicijas līdzekļiem. Sportošanas vietas iekārtošanai sadzina lielu darba spēku. Nepilna mēneša laikā tapa vajējais peldbaseins, tika izveidotas nelielas palīgtelpas viesu uzņemšanai. Te nu jāsaprot atklāti, kā bija — šajā baseinā milicijas darbinieki nopeldējās divas reizes. Laikam rajonā tobrīd jutās laimīgi un apmierināti, ka tādos tempos ir kaut ko uzbūvējuši, bet līdz jautājumam, kas šajā baseinā peldēsies vai nepeldēsies turpmāk, neviens neaizdomājās. Vairs bija tikai runas par to, ka baseinu jādabū zem jūnta, lai to turpmāk varētu izmantot ūdensslēpotāji un, varbūt, citi sportisti.

Iznika ne tikai baseins. Tāds pats liktenis piemeklēja šīm sacensībām izveidoto šautuvi Jaunaglonā. Arī šīm sacensībām uzbrīdi sakoptais stadions kaut kādu reālu rekonstrukciju nepiedzīvoja. Vārdu sakot, mirkļa darbam allaž ir bijusi mikļa vērtība.

Ūdensslēpotāji savukārt cīnījās par oficiālu sporta bāzes statusa atzīšanu. Ar rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmumu Nr.90 (1979. gada 11. februārī) tas tika atzīts. Visu laiku mūs pavadija cīņa par ezera ekoloģisko atbilstību bērnu treniņiem, radās domstarpības ar sanitāri epidemioloģisko dienestu. Izrādījās, ka ezera ieplūst «mēsli», neztika arī bez eļļas produktiem, kas ieplūda no katlu mājas (uzskatīja, ka tā ir izprojektēta un uzbūvēta pēc visiem noteikumiem). Katru gadu milzīga kvēpu porcija, kas nāca no dūmeņiem, nosēdās uz ezera ūdeņiem un apkārtējiem tūrumiem. Un tomēr pat tobrīd «Eikša» ūdeņi bija tīrāki nekā Lielupē, un tālab mūsu rajonā tika rīkotas daudzas sacensības, arī savienības čempionāti.

Bāzi pasportizēja 1981. gadā ar republikas sporta komitejas lēmumu Nr.841. Iedalīja divas štata vienības, algu maksājā republikas arodbiedrība. Tad arī sākās pirmie pazemojumi, ko nācās izjust man un pārējiem. Mēs bijām neko neražojoša sfēra,

dzīvojam uz «darba tautas rēķina». Protams, šobrīd var pajautāt tiem, kas tā sacīja: «Ko tad jūs, cienījamie ražotāji, esat «pieražojuši», ka Latvijas valsts ir tik panikusi, kā neviena cita kaimiņos?»

Neskatoties uz to visu, dzīve ritēja uz priekšu, auga ūdensslēpotāji, sāka piedalīties gan republikas, gan vissavienības, gan arī starptautiskajās sacensībās. Ūdensslēpošanas speciālisti kaimiņrepublikās ievēroja, ka Latvijā viņiem ir spēcīgi konkurenti. Paldies jāsaka Daugavpils reģionālajai ūdens aizsardzības inspekcijai, kas uzsāka cīņu pret šīs ūdenskrātuves tālāku piesārņošanu. Ūdenim «atviesojoties», nevis ekoloģiski pasliktināties (kā dažām labam šķiet), palīdzēja aerācija, ko rada kuteri.

Mainījās rajona vadītāji, arī SCO administrācija, bet nemainījās attieksme pret mums — tā devēto «neražojošo» sfēru. Tikām ietekam uzskatīti par dīkdieņiem, lai gan strādājam un trenējamies dažkārt pa 10—14 stundām dienā. Protams, pa šo laiku ir mainījušies sporta sekcijas dalībnieki, jo ne katrs var izturēt spriego sporta bāzes ritmu. Bet ūdensslēpošanas kluba kodols ir izveidots, un savu godu rajonam esam tomēr devuši. Jo visur pasaulē neba ar maizi vien dzīvo cilvēks...

Sākot ar 1981. gadu, mūs finansiāli atbalstīja rajona izpildkomiteja, iespēju robežās arī sporta biedrības «Vārpa» un rajona lauksaimnieku arodbiedrība. Visu laiku būvējamies, un jāatzīst, ka celtniecības materiālus deva ne tikai SCO, bet daudz ko savācām arī citur. Lūdzām materiālus baseina sakārtošanai. Kaut ko saņēmām no rajona fondiem (kokmateriāli).

Mainoties SCO vadītājiem, katrs nākošais bija ar savām ambīcijām. Bija arī citas problēmas. 1985.—1986. gadā radās jauni kaimiņi — dārzkopības kooperatīvs. Biedri no kooperatīva sāka izteikt savas pretenzijas, savas tiesības uz ezera krastmalu, jo viņi laikam šurp bija devuši pēc lauku klusuma, ko brīžiem traucēja motorlaivas. Neviens tā arī negribēja rēķināties ar to, ka šeit atpūšas un trenējas bērni. Katrs gribēja celt savu mājiņu tuvāk ezeram, cits pat krastu aizbēra, kad sākās skaidrošanās par likumīgu vai nelikumīgu būvi. Dažam labam šķita, ka mēs tie vainīgie, ka ūdens netīrāks (gribās taču vaļoties ekoloģiski tīrā vidē), bet paši notekūdeņus (neatīrītus) no vasarnīcas virzīja uz ezera pusi. Tā ir realitāte.

Ja sportisti ezeram nodara ko sliktu, tad tas jāpierāda ar faktiem un analīzēm, kā to dara visas civilizētās valstis, nevis apvainot.

Kad republikā sākās atmodas laiks, mēs šo procesu uzņēmām ar lielu prieku, ka vairs neatkārtosies «jaunsaimnieka Freda» laiki Preiļos, kad partijas sekretārs valdīja un skaldīja, un uzskatīja par savu pienākumu «dresēt» pat republikas sacensību organizēšanu.

Finansiālā izdzīvošana ar katru gadu kļūst problemātiskāka. Arodbiedrība un «Vārpa» atteica finansēšanu. Līdzekļus, cik spēja, iedalīja rajona izpildkomiteja un kādu kapeiku atvēlēja SCO. Lai izdzīvotu, nolēmām veidot sporta klubu. Arī SCO pašreizējais priekšsēdētājs V. Haritonovs aplicināja, ka atzīst kluba statusu, kas izveidots uz SCO bāzes. To piešķīra «Vārpas» Centrālās padomes prezidijs ar lēmumu Nr.8/6 1990. gadā. Arī rajona izpildkomiteja šo statusu atzina. Diemžēl šodien tas tiek piemirsts. Pa šiem gadiem apzināti tika veidots sabiedrības viedoklis, ka ūdensslēpotājus uztur SCO darba kolektīvs.

Runāsim faktu valodā. Desmit gadu laikā no organizācijas (celtniecības materiāliem un uzturēšanai) iztērēti aptuveni 130 tūkstoši rubļu. Lielākās summas — 80 tūkstoši rubļu — bija pagājušajā gadā, jo celtniecības organizācija deva piekrišanu sporta bāzei pārdot klubam (par līdzekļiem, ko klubam ieskaitītu republikas sporta komitejai), tika piešķirti 150 tūkstoši rubļu tālākai ūdenssporta attīstībai no republikas budžeta.

Diemžēl vēlāk tika atteikts bāzi pārdot

sporta klubam, jo, lūk, paju sabiedrība «Preiļu SCO» tam nepiekrītot. Divaini, kā radās šī paju sabiedrība, ja mēs kā SCO struktūrvienība (ar savām juridiskām kluba tiesībām) netikām informēti par tādas veidošanu.

Minētajos desmit gados pārējās organizācijas ūdensslēpošanai ir atvēlējušas vairāk — aptuveni 170 tūkstošus rubļu. Vai šobrīd ir godīgi apgalvot, ka sporta bāze pieder tikai paju sabiedrībai?

Neatkarīgās Latvijas atzīšanu pēc augusta puča dienām mēs sagaidījām Dānijā, kur bijām atbildes vizītē. Dāņi mūs apsveica. Mēs savukārt priecājāmies par to, ka varam sacensties ar kaimiņzemes sportistiem kā līdzīgs ar līdzīgu. Pārbraukūši mājās, turpinājām strādāt, neskatoties uz benzīna un naudas krīzi. Taču konflikts, kas vērsās plašumā sakarā ar turpmāko bāzes statusu, liek būt piesardzīgiem.

Mēs šo sportistu mītni izlolojām tādu, kāda ir, uzcēlām ar savām rokām un prātu. Par paveikto darbu mums un bāzes uzturēšanai no 1986. līdz 1989. gadam (5 cilvēkiem) SCO samaksāja 6072 rubļus. Patiešām, fantastiska summa!

Vēl pa šo laiku ir radušies divi lēmumi. Pirmais apliecina, ka SCO atsakās uzturēt ūdensslēpošanas klubu, pārdot bāzi kluba biedriem. Mēs jau faktiski esam padzīti no SCO kolektīva. Ja gribat izmantot bāzi, lūdz, pagaidām ar jums slēdzam līgumu. Tas mums tiek pasniegts kā paju sabiedrības «Preiļu SCO» valdes lēmums. Runājos ar dažiem valdes locekļiem, viņu domas dažkārt krasi atšķiras. Gribot negribot, man nākas secināt, ka tas tomēr ir priekšsēdētāja, nevis valdes viedoklis. Mēs, treneri un audzēkņi, lūdzam un aicinām paju sabiedrības valdes locekļus vēlreiz apsvērt pašreizējo situāciju «ar» un «ap» sporta bāzi.

Otrs, kas rada bažas, ir fakts, ka Rušonas pagasta zemes komisija uzskata, ka ar mums var nerēķināties, neskatoties uz to lielo darbu, ko esam ieguldījuši ezera un apkaimes sakopšanā. Atstāt mūs bez ezera ir tas pats, kas atstāt zivi bez ūdens...

Varbūt dažam labam mans salīdzinājums liksies pārāk ass, taču es neredzu citu iemeslu kā to, ka SCO kungiem vajadzīga sakopjama jauna atpūtas vieta, jo līdzšinējā (Ciriša krastā), no kurienes savā laikā mūs padzina, ir nolaišta līdz kliņķim. Vēl es gribētu jautāt Rušonas pagasta valdes priekšsēdētājam. Vai daudzas Rušonas pagasta teritorijā esošās ūdenskrātuves jau ir sakoptas un apsaimniekotas? Vai rušoniešiem vietas un ūdens pietrūkst, ja bērni jādzen prom no sakoptas krastmalas un sporta bāzes? Varbūt uzskatāt, ka esam naidīgi un varēsīm jums maksāt īres maksu? Bet kas samaksās mums par mūsu ieguldīto darbu teritorijas un ūdenskrātuves līdzšinējā sakopšanā?

Ko šajā sakarībā domā rajona un citu rangū deputāti? Vai tiešām atļausiet visu nomicināt, likvidēt? Neko lielu ūdensslēpošanas klubs neprasa — tikai gribam būt saimnieki tai nelielajā ezera krastmalā, ko esam paši izlolojuši un uzbūvējuši. Mēs neprasām dāvanas no SCO paju sabiedrības. Mēs gribam atpūsties, ko paši esam uzbūvējuši, un samaksāt paju sabiedrībai to daļu, ko ieguldījusi celtniecības organizācija. Protams, nevēlamies organizācijai samaksāt liekus līdzekļus, ko ieguldījuši citi, tai skaitā to, kas sarūpēts no rajona budžeta naudas. Mēs negribam, lai Eikša bāzi piemeklētu Ciriša somu pirts liktenis.

Deputāti! Atbrauciet un tad spriediet! Un vēl. Pēdējā laikā izskanējušas domas, ka, lūk, Kokins šo bāzi grib iegūt privātpašumā. Nebūt nē! Sporta klubs ir likumīga organizācija, kādas pastāv visā pasaulē. Nevajag mūs pazemot par to, ka mēs visi, kluba biedri, gribam saimniekot savā bāzē un audzināt ūdensslēpošanas sporta entuziastus.

Preiļu ūdensslēpošanas sporta kluba vārds
J. Kokins

REDAKCIJAS PIEBILDE: Nu, lūk, situācija ir sakāpināta. Situācija ir tāda, ka vēlreiz gribas aicināt visas konfliktējošās puses — SCO un rajona ūdensslēpošanas klubu, tagad arī Rušonas pagasta varas vīrus un zemes komisiju — mest pie malas ambīcijas, ja tādas ir, un vēstus prātu izsvērt, kā rīkoties tālāk, lai šajā ekonomiski smagajā brīdī Latvijā un rajonā galīgi neizputināt pasta-rīti — sportu...

Sporta klubs «Cerība» informē

Futbols

• Preiļu sporta kluba «Cerība» futbolisti uzsākuši cīņas Latvijas čempionāta 1. līgā. Par divām ceļazīmēm uz virslīgu cīnīsies 14 komandas. Preiļiešu pretinieki šogad būs Rīgas komandas «Zenta» (bijušais «Rīgas audums»), SM—ĒCK («Celtņieks»), «Merit—Brok» («Jūrnīeks»), «DECEMVI-ZI» (LMR), RFK (ANDA), «Dīzelists», «Kvadrāts», «SKONTO-2», BJFK «Daugava», Jelgavas «RAF-2», Ogres «Aditājs», Jēkabpils «Falešs», Daugavpils «Latgale». Pirmajās spēlēs preiļieši cīnījās neizšķirti ar «Zentu» — 1:1 (vārtus guva Edgars Rubīns) un piedzīvoja zaudējumus ar «RAF-2» — 1:2 un BJFK «Daugava» — 1:4. Abās spēlēs vārtus guva Vladimirs Kanovs.

• Latvijas kausa izcīņas 1/16 finālā Preiļu futbolisti spēles priekšpēdējā minūtē zaudēja vārtus un piedzīvoja zaudējumu pret «SKONTO-2» komandu — 0:1. Jāatzīmē, ka pirms tam preiļieši nerealizēja 11 metru soda sitienu.

• Sākušās cīņas 2. līgas komandām. Šeit komandas pēc pusfināla principa sadalītas 3 apakšgrupās, kur cīņas risināsies 4 riņķos. Pēc tam apakšgrupu uzvarētāji cīnīsies par ceļazīmēm uz 1. līgu. Līvānu «Lingas» futbolistu pretinieki ir Ludzas, Krāslavas, Aizkraukles un Pļaviņu komandas. Līvānieši čempionāta startā prata pieveikt Aizkraukli — 3:2 un Pļaviņas — 6:0, pēc tam gan vajadzēja atzīt Krāslavas komandas pārākumu — 3:4.

• Latvijas jaunatnes čempionātā (1978.g.) Preiļu sporta kluba «Cerība» pārstāvji piekāpās Rīgas «Daugavai» — 2:5.

Imants Babris,

sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

Īsi dižkoku

aprūpes norādījumi

Latvija ir unikāla dižkoku zeme. Te dižkoku blīvums ir 200 reizes lielāks nekā visās citās Austrumeiropas zemēs.

1. Tik daudz dižkoku šajā zemē varēja izaugt tikai tāpēc, ka viensētās dzīvojošie zemnieki audzēja un saudzēja lielus kokus tīrumu un pļavu vidū, kā sava dzīves veida simbolu. Komunisma saimniekošanas rezultātā aizauga ar alkšņiem vairāk nekā miljons hektāru aramzemes, par agrākajām pļavām un ganībām nemaz nerunājot. Arī kļajumā augošie dižkoki ieauga jaunu koku biežņā. Šobrīd visvairāk dižkoki cieš un iet bojā no alkšņu, krūmu un citu koku aplenkuma. Tāpēc visbūtiskākais darbs ir dižkoku atbrīvošana, tas nozīmē — izcirst tos jaunus kokus, kas spraucas dižkoku vainagā vai aizēno kuplā dižkoka zemos zarus.

2. Lopu apkārtos esošie dižkoki obligāti jānožogo ar stipru sētu, lai lopi nenorīvētu dabas pieminekļu mizu un neizbradātu saknes.

3. Dižkoka stumbru nedrīkst izmantot par visādu krāmu novietni. Stumbram jābūt brīvam. Pie tā nav jāslīn žuburi, koki, malka, akmeņu kaudzes u.c.

4. Dižkoka dobumi nav jāaizmūrē. Gluži otrādi — ir jānodrošina laba dobumainā stumbra iekšējā ventilācija.

5. Vīrs dobumiem, kas atveras uz augšu, kur iekļūst nokrišņi, jāuzstāda jumtiņi tā, lai tie netraucētu labu gaisa plūsmu caur dobumu.

6. Ja dižkoki draud sašķelties un pārplīst, tad to zari ir jāatbalsta vai jāsavēl ar trosēm. Tur, kur troses vai ķēdes saskaras ar dzīvo koksni, ir jāievieto izolācija, piemēram, nolietota gumijas riepas daļa.

7. Tīrumos augošu dižkoku nedrīkst apert tuvāk par 10 m, lai neizplīstu to saknes. Vēlams arī tīrumos augošos aizsargājamus kokus nožogot.

8. Meliorācijas, ceļu būves un citos darbos nedrīkst izdarīt rakšanas darbus tuvāk par 10 m no dižkoka stumbra.

9. Koka mizā izrautie robi jāaizkrāso ar eļļas krāsu.

10. Nedrīkst izmainīt aizsargājamā koka mitruma režīmu. Apludināt tā saknes. Nedrīkst apbērt saknes ar zemes kaudzēm. Nedrīkst klāt asfaltu vīrs koka sakņu daļas.

11. Ja dižkoka stumbrā vai zaros sadzītas naglas, metāla tapas, āķi, skavas, tad nevajag censties tos dabūt ārā. Ja šie svešķermeņi ļoti nepatīk, tad tie ir jānožogē ar dzelzs zāģēti.

Ieteicams dižkokam izraudzīt patronu (aizbildni), kurš ved dižkoka hronikas grāmatu pēc zemāk uzrādītā parauga.

Dižkoka nosaukums _____

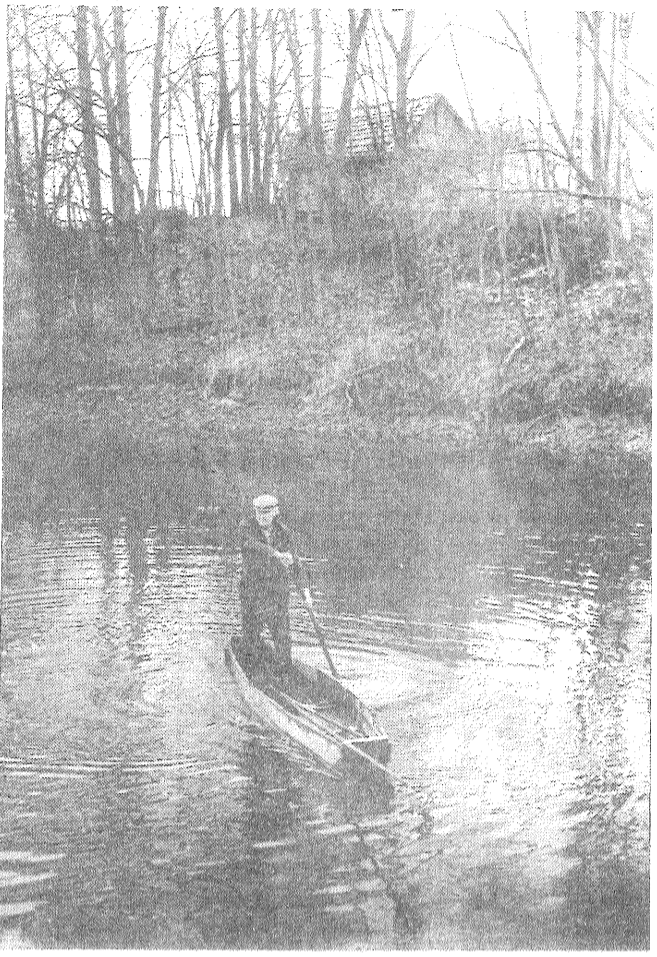
Adrese _____

Vēsture _____ (visas ziņas, kas ievāktas par dižkoku līdzšinējo mūžu)

Dižkoka aizbildnis (patrons) _____

Tur, mālainajā Latgales pakalnā, manas bērniņas vecā pirtīņa vēl stāv. Starp tumšajām, šaurajām sienām brīnišķīgi burvīgie un drūmie daudzkrāsainās dzīves sapņi un trūkums tur mīt...

Tāpat kā senā bērniņā Dubna uz jūru savus palu ūdeņus nes, spoži vizuļo straume, un laiva gar piekrasti slīd...

K.Gailuma foto

Organizācija PĀRDOD kalkulatorus, ledusskapjus «Morozko», 10 kub.m degvielas tilpnes, PĒRK rakstāmmašīnu ar latviešu šriftu vai arī portatīvo rakstāmmašīnu ar jebkuru šriftu, KAMAZ akumulatorus.

Norēķini ar pārskaitījumu vai skaidrā. Tālrunis 21895 no 8.00 līdz 10.00.

SIA Preiļu mēbeļu kombinātā «OZOLS»
izpārdošanā mēbeles bez tirdzniecības uzdevuma. Pieņem kokizstrādājumu, mēbeļu, mēbeļu remonta pasūtījumus organizācijām un privātpersonām.

Telefons 22178, 23808 no plkst. 8.00 līdz 17.00.

Televīzijas programma

Sestdiena, 16. maijs

LATVIJAS TV I
8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Rīta stunda. 10.00 Kārumnieks. 10.15 Skaistumam un veselībai. 10.35 K.Skalbe. Bendesmeitīte. 11.10 Zvirbuļu cīņaiņi Zaķusalā. Skolēnu daiļlasīšanas skate. 12.10 Vecā jūrnieku ligzda. Mākslas filma. 6. sērija. 13.30 Dzintara ceļš. Dok. filma. 14.35 Amerikāņu futbols. 15.05 Jaunie mūziķi. 15.45 Globuss. 16.10 Mācīsimies svešvalodas! 16.50 Nauris. Mākslas filma. 18.20 Fragmenti no R.Strausa operas Rožu kavaleris. 19.05 Deutsche Welle programma. 19.35 Dzied T.Kalniņa koris. 20.00 Miedziņš nāk. 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Savai zemei. 21.55 Katru sestdienu - Tonis. 22.10 Divi. 22.50 Modes mesa Diseldorfā. 23.20 Tiem, kas interesējas par dzeju.

OSTANKINAS TV
14.00 Ziņas. 14.25 Sarkanā impērija. Dok. filma. 6. filma. Dzīvi palikušie. 15.25 Par draudzību un nedraudzību. Mākslas filma. 16.25 Teleskops. 17.10 Sarkanais kvadrāts. 17.50 Anglijas TV kompānijas Central Television programma. 18.05 Biļiņe Maija. Mult. filma. 18.30 Cilvēks kā jūra. Mākslas filma. 1. sērija. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Cilvēks kā jūra. Mākslas filma. 2. sērija. 22.00 Zem Zodiaka zīmes. Vērsis. 23.50 Sestais sērķkociņš. Mākslas filma.

KRIEVIJAS TV
7.00 Vēstis. 7.20 Bruno Reiters aizbrauks pēdējais. 8.00 Basketbola apskats. NBA. 8.30 Neizziņātais Visums. 9.15 Eškulaps. 9.25 Ja pums vairāk nekā... 10.00 Plus vienpadsmit. 12.00 Disnejendas parka atklāšana Parīzē. 13.00 Vēstis. 13.20 Karalis Līrs. Mākslas filma. 1. sērija. 14.30 Galerijā M'Ar. 15.00 A.Karamanovs. 16.15 Krievijas ceļojumu birojs. 17.00 Kolekte. 17.40 Parlamenta vēstnesis. 17.55 Sanktpēterburgas balets. 19.00 Kontrasti. 19.40 Svētki katru dienu. 19.50 Neprecieties, meitene! Mākslas filma. 21.00 Kriminālnāls Pilnīgi slepeni. 22.00 Vēstis. 22.25 Programma A. 23.25 Reportieris.

Svētdiena, 17. maijs

LATVIJAS TV I
9.00 Skan Velēnas ērģeles. 9.30 Programma nedzirdīgajiem. 9.50 Skabargas pielikums. 10.05 Pasaka, pasaciņa... 12.05 Pēc zvana. 12.45 Latvijas Bērnu fonda koncerts. 14.45 Sagaidot ANO konferenci par vides aizsardzības jautājumiem. 13.45 Kristietība un šodien. 15.45 Festivāls Cilvēks un jūra. 17.00 Dejo G.Bāliņa un V.Jansons. 17.15 Dzīve tuvplānā. 18.00 J.Mediņa starptautiskajā vokālistu konkursā. 18.45 Abpus šimbrīžam. 19.15 Skabarga. 20.00 Miedziņš nāk. 20.30 Panorāma. 21.15 Sports. 21.25 Vakara programma Pauze. 22.40 Mis Latvija-92. Fināls.

OSTANKINAS TV
8.15 Rīta agrumā. 8.55 Viss iespējams. 9.25 Rīta zvargzne. 10.15 Zem Pi zīmes. 10.55 Varavīksne. 11.20 Aviokosmiskais salons. 11.35 Izvēlas jaunā paaudze. 12.30 Pasaules tautu pasakas. 12.35 Bagātie arī raud. Mākslas filma. 14.00 Ziņas. 14.20 Dialogs tiešajā pārraidē. 15.00 Ceļotāju klubs. 15.55 Panorāma. 16.35 Kas ir kopā ar mums? 18.55 V.Disnejs piedāvā... 17.45 Ziņas. 18.00 TV locis. 18.10 Kompānijas Central Television programma. 21.00 Nedēļas notikumu apskats. 21.45 Konkurss Jalta-92.

KRIEVIJAS TV
7.00 Vēstis. 7.20 Dok. panorāma. 8.00 TV asambleja. 8.45 Gribat - ticiet. 9.15 Aiz septiņiem zieģeļiem. 10.00 Grāmatu grāmata. Mult. filma. 12.sērija. 10.30 Re, kur viņi... 11.10 Labdarības koncerts. 12.00 NBA čempionāts basketbolā. 13.00 Vēstis. 13.20 Karalis Līrs. Mākslas filma. 2. sērija. 14.30 Vajabrīdis. 14.45 Pasaules meistarsacīkstes Formula-1 klasē. 17.00 Futbols. Maskavas Asmaral - Maskavas Spartaks. 18.40 Veltījums S.Djagilevam. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Džindžera un Freds. Mākslas filma. 21.40 Ar skatienu pret Krieviju. 22.00 Vēstis. 22.20 Sporta karuselis. 22.30 Izklaidējoša programma. 23.00 Roka kafējīca.

NOVADNIEKS

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Reģistrācijas apliecība Nr. 0091. Iespēsts valsts uzņēmumā «Daugavpils tipogrāfija» Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viena iespiedloksne. Pas. 722 Metiens 6949 eksemplāri (latviešu izdevumam 5465, krievu - 1484). Sludinājumus pieņem redakcijas grāmatvedībā katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 14.00 līdz 17.00. ☎ 22305. Pasūtījuma indekss 68169.

Galvenais redaktors
Pēteris Pīzelis

Kas ir adatu terapija?

Pēdējo desmit gadu laikā, sevišķi — beidzamajos 5—7 gados, ar dažādām funkcionālu traucējumu kaitēm sirgstošu cilvēku uzmanība ir pievērsta Austrumu refleksoterapijas metodēm. Ķīnas, Indijas, Tibetas un Mongolijas, kā arī citu Āzijas valstu senā medicīna uzkrājusi lielu pieredzi dažādu slimību ārstēšanā, iedarbojoties uz speciāliem punktiem cilvēka organismā, citiem vārdiem — uz akupunktūras punktiem. Adatu terapijas būtība ir tieši iedarbē uz šiem akupunktūras punktiem ar adatām.

Āzijas valstu pieredze, bagātināta ar Eiropas skolas zināšanām un novērojumiem, kur adatu terapija iegūst arvien plašāku pielietojumu, dod iespēju ievērojami palielināt slimību ārstēšanas efektivitāti. Šīs metodes attīstībā Latvijas Republika atstājusi aiz sevis daudzas valstis. Piemēram, ar 1992. gadu Medicīnas akadēmijā sākas akupunktūras ārstu sagatavošana, jo šīs ārstēšanas metodes efektivitāte pierādīta ne tikai gadu vai desmitu gadu ilgā posmā, bet gan — gadsimtiem ilgi.

Kādas priekšrocības ir šai metodei? Jebkura slimība rodas tad, ja dažādu cēloņu ietekmē cilvēks zaudē saskaņu ar dabu, kad tiek izjaukts fizioloģisko procesu līdzsvars organismā. Atjaunot šo līdzsvaru palīdz adatu terapija, ar kuras palīdzību tiek mobilizēti organisma aizsargspēki. Turklāt tā paver plašas profilakses un diagnostikas iespējas, var kontrolēt ārstēšanās rezultātus. Pie tam nav vajadzības lietot zāles, tas ir — ķīmiskus produktus,

kuru efektivitāte vidēji ir 20 procenti, bet parējie 80 procenti organismā uzkrājas sārņu veidā.

Diemžēl daudzi pietiekami labi nepārzina šo ārstēšanas metodi un tās iespējas, tāpēc vieni ar to saista pārāk lielas cerības, bet citi — pilnīgi to noliedz. Taisnība nav nedz vieniem, nedz otriem. Kā jebkura medicīna, arī adatu terapija dažādos gadījumos palīdz dažādi, taču tās efektivitāte ir ļoti augsta, katram pacientam jābūt individuālai pieejai. Bez tam metode praktiski ir nekaitīga.

Preiļu prettuberkulozes dispanserā ik dienas, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 18.00 līdz 20.00 darbojas saimnieciskā aprēķina adatu terapijas kabinets. Ar kādām kaitēm sirgstošie pie mums nāk un kādu saņem palīdzību? Slimību spektrs ir visai plašs, tāpēc nosaukšu tikai dažas: dažādu veidu galvassāpes un sāpes locītavās, atslēgas kaula osteohondroze un asinsspiediena izmaiņas, bronhiālā astma un dzimumvājums, redzes un dzirdes pasliktināšanās, bezmiegs, pārlietu liels ķermeņa svars... Tās ir tikai dažas slimības, kuru gadījumos cilvēkiem varam palīdzēt, izmantojot minēto Austrumu medicīnas metodi.

Patiešām — senā ārstēšanās metode nāk talkā kosmiskā laikmeta medicīnai. Protams, labāk ir vispār neslimot, taču, ja slimība tomēr piemeklējusi, atcerieties: viens no efektīvākajiem palīdzības paņēmieniem ir adatu terapija — akupunktūra.

Ārsts
A.Lioznovs

Jaunaglonas lauksaimniecības skola

(Preiļu raj., p/n «Jaunaglona», tel. 17721, 17743)

1992./93. m. g. uzņem audzēkņus šādās specialitātēs:

1. Lauku māju saimniece (specializācija — ēdienu galavošana). Latviešu un krievu plūsma. Apmācību laiks 2 gadi 10 mēn. Audzēkņi apgūst lopkopību, lopkopību, augļkopību, dārzkopību, mājturību.
2. Zemkopis. Latviešu un krievu plūsma. Apmācību laiks 2 gadi 10 mēn.
3. Zemkopis. Latviešu un krievu plūsma. Apmācību laiks 1 gads 10 mēn. Zemkopja specialitātes audzēkņi apgūst lauksaimniecības mehanizāciju, lopkopību, augļkopību, lopkopību, celtniecības pamatus, apgūst galdnieka, metinātāja, atslēdznieka iemaņas.

Grupā ar apmācību laiku 2 gadi 10 mēn. bez tam vēl iegūst B, C kategorijas autovadītāju specialitāti.

Dokumentus pieņem darbdienās no 9.00 līdz 16.00. Turpat tiek organizēti B, C, D, E kategorijas autovadītāju un A, V kategorijas traktoristu maksas kursi. Izzaņas pa tālruni 17743.

23. maijā Jēkabpils stadionā pavasara tirgus. Aicināti visi pirkt un pārdot gribētāji. Būs arī loterija un izsole.

Līvānu mākslas skola organizē audzēkņu uzņemšanu 1992./93. mācību gadam 1. kursā — sākot ar 10 gadu vecumu, 2. kursā — vidusskolniekus, sagatavošanas klasē — sākot ar 5 gadu vecumu. Mācību ilgums 3—4 gadi. Pieteikties līdz 1. jūnijam mākslas skolā no 13.00 līdz 17.00, tālrunis 42796.

Preiļu 1. vidusskola aicina uz nodarbībām 1. jūnijā plkst. 9.00 bērnus, kuriem 5. g. 1. septembrī jāuzsāk mācības 1. klasē un kuri nav apmeklējuši bērnudārzu.

Pārdod

Līvānu ķieģeļus. 100. marka, ķieģeļis — 4,50 rbl. Zvanīt vakaros no 17.30 līdz 19.00, tel. 12276;

gov. Tālrunis 34414;

gov. Tālrunis 58658;

separatoru. Tālrunis 21370.

Maina

vienistabas dzīvokli pret divu vai trīsistabu ar piemaksu. Zvanīt pēc 21. Tel. 21943;

trīsistabu dzīvokli Preiļos pret diviem. Visi ar ērtībām. Tel. 21505.

Vairs tikšanās gaišuma nebūs, Ir atdots un papemts viss. Izsakām dziļu līdzjūtību ārstei Romanovskai sakarā ar VĪRA nāvi. Līvānu slimnīcas kolektīvs

Es mūžam nepārnākšu, Skolas durvis nevarstīšu... Aizvadot aizsaulē mūsu ilggadējo darbinieku Antonu PĪZELI, izsakām visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem. Jaunaglonas lauksaimniecības skolas kolektīvs

Cik salts šis rīts — Klau, vēji staigā, Un kaut kur izgaisusi Tēva balss... S.Sīle Izsakām līdzjūtību Aivaram un Arvidam Pīzeļiem sakarā ar TĒVA nāvi. Preiļu siera rūpnīcas kolektīvs